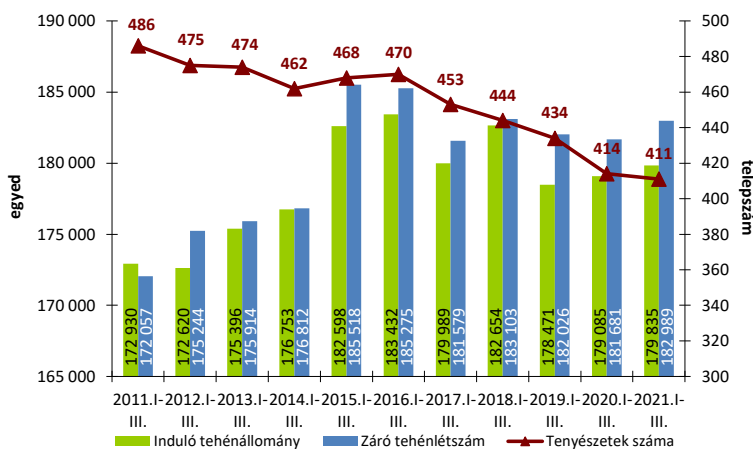
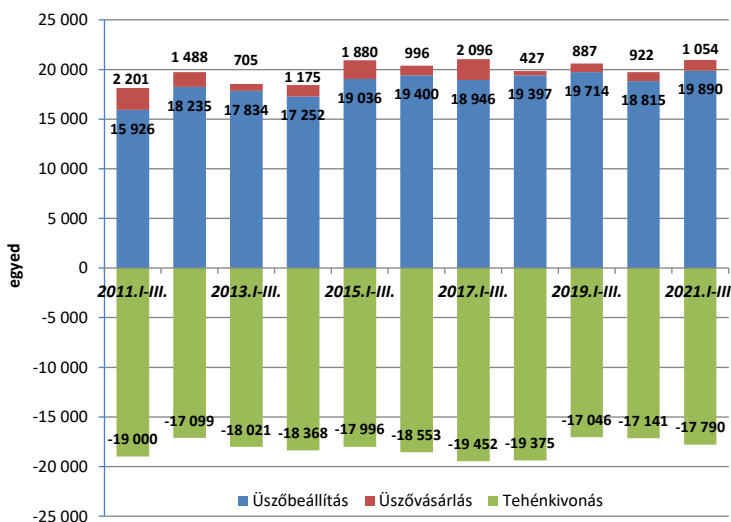

A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

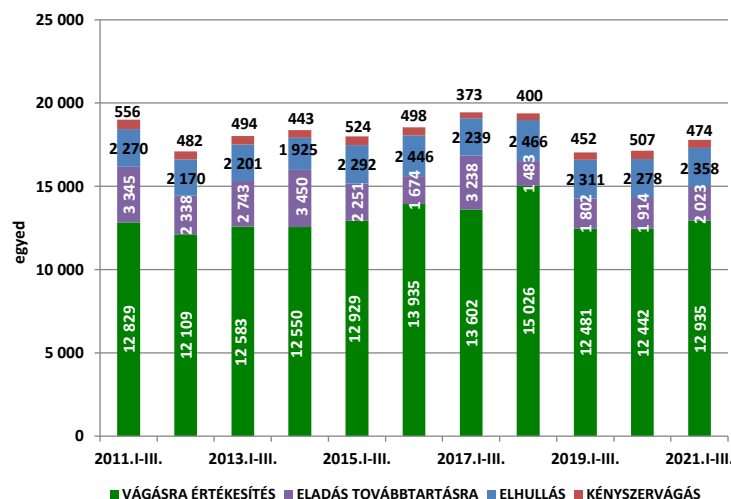
1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSZÁMA (DB, 2011-2021. I-III. HÓ)

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2011-2021. I-III. HÓ)

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2011-2021. I-III. HÓ)

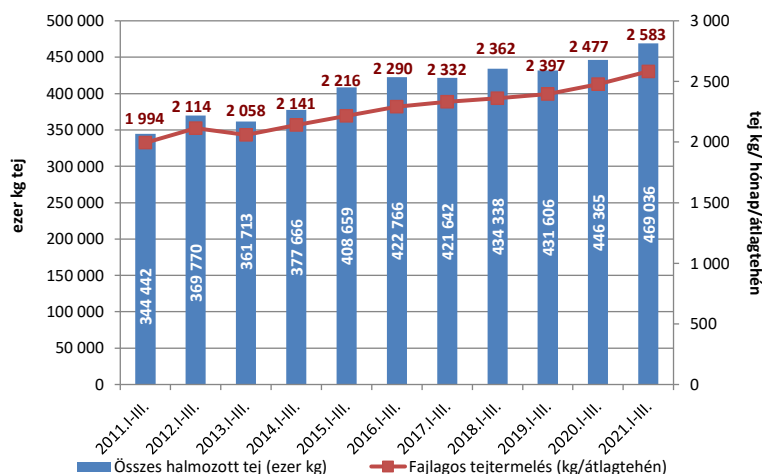

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehénállományok száma 2021 márciusában nem változott az előző hónaphoz képest, és 3-mal (-0,7%) kevesebb, mint 2020 márciusában. 2021. március végén 1308-cal több (+0,7%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban, a termelésellenőrzött tehenpopuláció enyhén nőtt. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehénállományok száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 15,4%-kal (-75) csökkent, viszont 2011 márciusa óta a záró tehénlétszám nőtt (+10.932 egyed, +6,4%). Így a telepenkénti átlagos tehénlétszám jelentősen, 354-ről 445-re (!) emelkedett, a tejelő tehénállomány koncentrációja erőteljes.

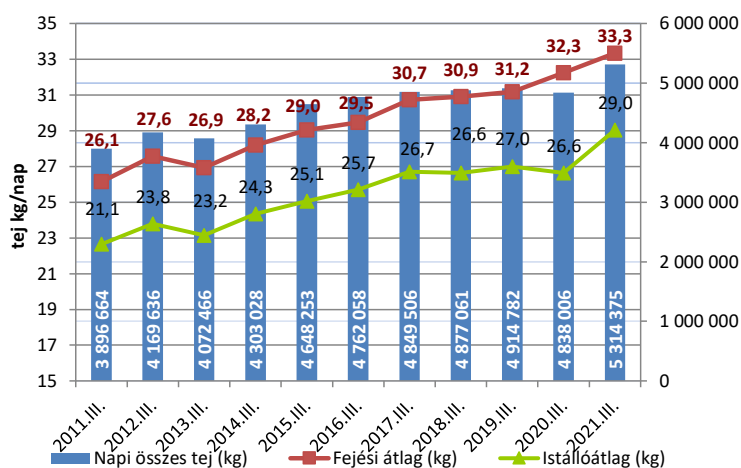
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehénlétszáma 2020-ról 2021-re – egy év alatt – gyakorlatilag stagnált (+750 tehén; +0,0%), és az állomány 2021 első három hónapjában tovább bővült (+3154 egyed; +1,8%). Összességében 2021 első három hónapjában a tehénkivonások száma nőtt (+649 egyed; +3,8%), ugyanakkor ezt bőven ellensúlyozta, hogy mind az üszövése számok (+132 egyed; +14,3%), mind – az állománypótlás szempontjából meghatározó – üszöbeállítások száma érezhetően nőtt (+1075 egyed; +5,7%) 2020 első negyedéhez képest, így az állománypótlás mértéke meghaladta a kivonásokét.

2021 első negyedében az állományból kivont tehenek 72,7%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 12.935 volt), ami átlagos aránynak számít. A tehénkivonások 2,7%-áért (474 egyed) a kényszervágás volt felelős, ami szintén átlagos értéknek tekinthető, ugyanakkor 13,3%-át (2.358 egyed) az elhullás tette ki, amely magas értéknek számít a vizsgált időszakban. A továbbtartásra értékesített állatok aránya 11,4% (2.023 egyed) volt, amely az alacsony értékek közé sorolható. 2021 első három hónapjában az induló tehénállomány 7,2%-át selejteztek, 0,3%-át kényszervágták, 1,3%-a elhullott és 1,1%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 9,9%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest átlagos aránynak tekinthető.

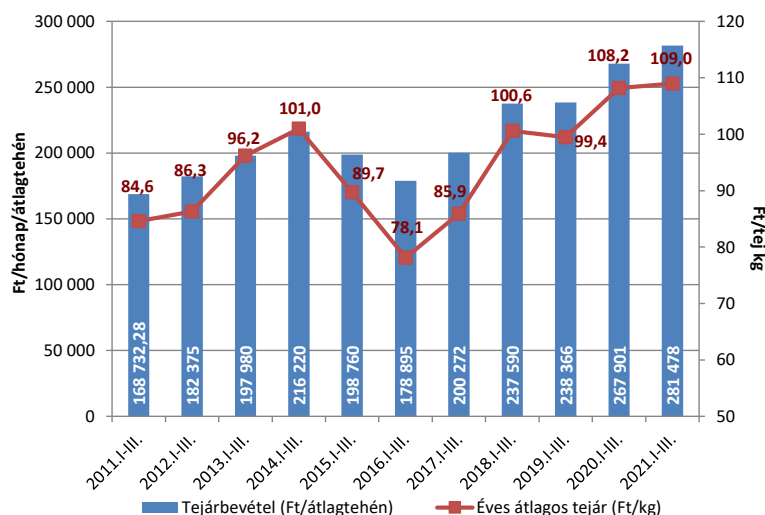
4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2011-2021. I-III. HÓ)

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2011-2021. III. HÓ)

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2011-2021. I-III. HÓ)

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2021 első negyedévében jelentősen nőtt (+22,7 millió kg; +5,1%) 2020 hasonló időszakához képest, és meghaladta a 469 millió kg-ot, ami az elmúlt 10 év legnagyobb első három havi halmozott tejtermelésének felel meg. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés 2.583 kg-ra nőtt (+106 kg; +4,3%), ami szintén rekord. 2011 és 2021 első három hónapja közötti időszakban a fajlagos tejtermelés növekedése 29,5%-os (!) volt (+589 kg), míg az összes halmozott tejtermelés közel hasonló mértékben, 124,6 millió kg-mal (+36,2%) emelkedett.

2021 márciusában a napi összes tejtermelés a tavalyi év márciusi termeléséhez viszonyítva – az alacsony bázisértékhez képest – kiugróan nőtt (+476,4 ezer kg, +9,8%) napi 5,3 millió kg-ra, ami a legnagyobb érték az elmúlt 10 évben. 2020 márciusához képest mind a fejési átlag (+1,09 kg, +3,4%), mind az istállóátlag jelentősen nőtt (+2,41 kg, +9,0%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés több mint 1,42 millió kg-mal lett több (+36,4%), a fejési és istállóátlag 7,20, ill. 6,39 kg-mal nőtt (+27,5%, ill. +28,2%), ami igen jelentős, gyakorlatilag folyamatos emelkedésnek tekinthető.

A tehenenkénti tejárbevétel 2021 első negyedévében több mint 281 ezer Ft volt átlagosan, 5,1%-kal nőtt 2020 hasonló időszakához képest, és az elmúlt 10 év legnagyobb első három havi nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 4,3%-os és tej árának 0,8%-os növekedésében keresendő. 2011 első három havához viszonyítva a nominális tejárbevétel 66,8%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 29,5%-os és a tej árának 28,8%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási ára a kismértékű csökkenés után újra enyhe emelkedésnek indult, és a nyerstej kiviteli ára is ismét 110 Ft/kg fölötti árszintre nőtt, ami leköveti a globális és az európai uniós piacon a tej- és tejtermék áraknak február második felében és március első felében megtapasztalt gyors és jelentős növekedését. Ugyanakkor március végére a tejtermékek tőzsdei árában már enyhe csökkenés következett be, így bár a hazai tejárak várhatóan tovább emelkednek, de jelentős növekedés egyelőre nem valószínűsíthető. A nagy tejfogyasztó és -importáló országok lakossága COVID-19 elleni átoltottságának gyors növekedésével jelenleg már kedvezőbbek az ideai üzleti kilátások, várakozások, ami az év közepére a tejárakra is kedvező hatást gyakorolhat.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem